KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 28.8.2020 r.
COM(2020) 434 final

2020/0205 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

zatwierdzająca zmiany Umowy o współpracy w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczeniu Morza Północnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi („umowy z Bonn”) w odniesieniu do rozszerzenia jej przedmiotowego i geograficznego zakresu stosowania

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji upoważniającej negocjatora Unii (w tym przypadku: Komisję) do zawarcia, w imieniu Unii, zmian Umowy o współpracy w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczeniu Morza Północnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi („umowa z Bonn”)[1] w odniesieniu do rozszerzenia jej przedmiotowego i geograficznego zakresu stosowania, aby poprawić współpracę w zakresie nadzoru w odniesieniu do wymogów załącznika VI do konwencji MARPOL („zmiana MARPOL”) oraz w związku z przystąpieniem Królestwa Hiszpanii („zmiana dotycząca Hiszpanii”) do tej umowy.

1.1 UMOWA O WSPÓŁPRACY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA ZANIECZYSZCZENIU MORZA PÓŁNOCNEGO OLEJAMI I INNYMI SUBSTANCJAMI SZKODLIWYMI („UMOWA Z BONN”)

Umowa z Bonn ma na celu zwalczanie zanieczyszczeń w strefie Morza Północnego i ochronę obszarów przybrzeżnych przed katastrofami na morzu i chronicznym zanieczyszczeniem pochodzącym ze statków i instalacji przybrzeżnych. Unia Europejska (wówczas „Europejska Wspólnota Gospodarcza”) jest umawiającą się stroną umowy. Umawiającymi się stronami umowy są również państwa Unii Europejskiej położone nad Morzem Północnym wraz z Norwegią.

Celem umowy jest promowanie czynnej współpracy i wzajemnej pomocy między państwami nadbrzeżnymi i Unią Europejską w zwalczaniu zanieczyszczenia Morza Północnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi w celu ochrony środowiska morskiego i interesów państw nadbrzeżnych. W tym celu umowa przewiduje, że umawiające się strony prowadzą nadzór w charakterze pomocy w wykrywaniu i zwalczaniu zanieczyszczeń oraz w zapobieganiu naruszeniom przepisów dotyczących zwalczania zanieczyszczeń. Morze Północne dzieli się na różne strefy, w których odpowiedzialność za nadzór i ocenę zdarzeń spoczywa na umawiających się stronach. Umawiające się strony mają obowiązek poinformować każdą inną zainteresowaną umawiającą się stronę, że dowiedziały się o obecności olejów lub innych substancji szkodliwych, które mogą stwarzać poważne zagrożenie dla wybrzeża lub związanych z nim interesów którejkolwiek z umawiających się stron. Umawiające się strony mogą wymagać pomocy w radzeniu sobie z zanieczyszczeniami na morzu lub na swoich wybrzeżach, w którym to przypadku umawiające się strony wezwane do pomocy są zobowiązane do dołożenia wszelkich starań, aby zapewnić pomoc w ramach swoich kompetencji.

Umowa z Bonn została zawarta przez Europejską Wspólnotę Gospodarczą decyzją Rady 84/358/EWG[2]. Umowę tą zmieniono w 1989 r. Zmiany te weszły w życie z dniem 1 kwietnia

[1] Dz.U. L 188 z 16.7.1984.

[2] Decyzja Rady 84/358/EWG z dnia 28 czerwca 1984 r. dotycząca zawarcia Umowy dotyczącej współpracy w dziedzinie postępowania w przypadkach zanieczyszczenia Morza Północnego olejami i innymi substancjami niebezpiecznymi (Dz.U. L 188 z 16.7.1984, s. 7).

1994 r. Europejska Wspólnota Gospodarcza zatwierdziła te zmiany decyzją Rady 93/540/EWG[3].

Zgodnie z art. 16 umowy z Bonn propozycję umawiającej się strony w zakresie zmiany umowy lub załącznika do niej należy rozpatrywać w trakcie posiedzenia umawiających się stron. Po jednomyślnym przyjęciu propozycji zmiana jest przekazywana umawiającym się stronom przez rząd będący depozytariuszem przedmiotowej umowy. Takie zmiany wchodzą w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym rząd będący depozytariuszem otrzymał notyfikacje o zatwierdzeniu od wszystkich umawiających się stron.

Depozytariuszem umowy z Bonn jest rząd Republiki Federalnej Niemiec (art. 18 ust. 3 umowy z Bonn).

Zgodnie z art. 20 umowy z Bonn umawiające się strony umowy mogą jednomyślnie zaprosić do przestąpienia do umowy każde inne państwo nadbrzeżne północno-wschodniej strefy atlantyckiej. W takim przypadku należy w razie konieczności wprowadzić zmiany w art. 2 umowy i w załączniku do niej, a zmiany te staną się skuteczne z chwilą wejścia w życie tej umowy w odniesieniu do państwa przystępującego.

W dniu 7 października 2019 r. Rada przyjęła decyzję upoważniającą Komisję do prowadzenia, w imieniu Unii, negocjacji w sprawie zmiany na podstawie art. 16 umowy z Bonn mającej w celu rozszerzenia zakresu jej stosowania, aby poprawić współpracę w zakresie nadzoru w odniesieniu do wymogów określonych w załączniku VI do konwencji MARPOL, jak również w celu rozszerzenia zakresu stosowania umowy na Królestwo Hiszpanii na podstawie art. 20 tej umowy.

Podczas trzydziestego pierwszego posiedzenia w dniach 9–11 października 2019 r. umawiające się strony umowy z Bonn uzgodniły przedmiotowe zmiany jednomyślnie. Zmiany te przedkłada się obecnie Unii w celu zawarcia stosownego porozumienia. Ponadto Królestwo Hiszpanii będzie musiało ratyfikować rozszerzenie umowy z Bonn na podstawie jej art. 20 na swoją strefę odpowiedzialności.

1.2 ZMIANY UMOWY Z BONN

1.2.1 „Zmiana MARPOL" – zmiana zakresu przedmiotowego umowy

Celem tej zmiany jest poprawa współpracy i koordynacji między umawiającymi się stronami w zakresie zwalczania nielegalnych emisji do powietrza spowodowanych przez żeglugę w celu ograniczenia negatywnych skutków spalania paliw żeglugowych o wysokiej zawartości siarki lub azotu dla zdrowia człowieka, różnorodności biologicznej i całego środowiska morskiego. Umawiające się strony przewidują osiągnięcie powyższego poprzez zmianę różnych postanowień umowy z Bonn (jej art. 1, 5, 6 i 15, jak również tytułu umowy i jej preambuły), tak aby rozszerzyć jej zakres stosowania na zanieczyszczenie powietrza przez statki zgodnie z załącznikiem VI do konwencji MARPOL.

1.2.2 „Zmiana dotycząca Hiszpanii" – zmiana zakresu geograficznego umowy

Umawiające się strony zaprosiły Królestwo Hiszpanii do przystąpienia do umowy w drodze zmiany art. 2 umowy oraz określenia atlantyckiej granicy strefy Morza Północnego, która ma znaczenie dla celów umowy i załącznika do niej, przy jednoczesnej zmianie granic różnych stref nadzoru do celów art. 6 umowy. Konkretniej rzecz ujmując, ustalono nową definicję

[3] Decyzja Rady 93/540/EWG z dnia 18 października 1993 r. zatwierdzająca niektóre zmiany do Umowy o współpracy w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczeniu Morza Północnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi (Dz.U. L 263 z 22.10.1993, s. 51).

zmienionego obszaru objętego umową. Francja zgodziła się na wprowadzenie nowej strefy odpowiedzialności Francji, która przylega bezpośrednio do strefy mieszczącej się w zakresie wspólnej odpowiedzialności Francji i Zjednoczonego Królestwa. Obejmuje obszar między strefą mieszczącą się w zakresie wspólnej odpowiedzialności Francji i Zjednoczonego Królestwa a nową strefą odpowiedzialności Hiszpanii w celu zlikwidowania wszelkich luk między starą granicą wynikającą z umowy z Bonn a nową strefą odpowiedzialności Hiszpanii.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Proceduralna podstawa prawna

Zasady

Art. 218 ust. 6 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że „Rada, na wniosek negocjatora, przyjmuje decyzję w sprawie zawarcia umowy". Artykuł ten stanowi również, że z wyjątkiem przypadków gdy umowy dotyczą wyłącznie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, Rada przyjmuje decyzję w sprawie zawarcia umowy po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego w przypadku umów dotyczących dziedzin, do których stosuje się zwykłą procedurę prawodawczą lub specjalną procedurę prawodawczą, jeżeli wymagana jest zgoda Parlamentu Europejskiego.

Zastosowanie w niniejszej sprawie

W związku z faktem, że umawiające się strony uzgodniły, że zmienią zakres geograficzny i przedmiotowy umowy, wskazane jest, aby Unia zawarła przedmiotowe zmiany.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 6 TFUE.

Materialna podstawa prawna

Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 6 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma być zajęte stanowisko w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 6 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

Zastosowanie w niniejszej sprawie

Co się tyczy planowanej zmiany materialnej dotyczącej rozszerzenia zakresu przedmiotowego („zmiana MARPOL") umowy z Bonn, zmiana ta ma jednocześnie przyczynić się do osiągnięcia szeregu celów w dziedzinie ochrony ludności i środowiska, o których mowa, odpowiednio, w art. 196 i 191 TFUE i które to cele są ze sobą związane w sposób nierozłączny, a żaden z nich nie ma charakteru pomocniczego w stosunku do pozostałych. W związku z tym materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 6 TFUE będzie musiała wyjątkowo obejmować różne, odpowiednie materialne podstawy prawne.

Wniosek

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być zatem art. 191 TFUE i art. 196 TFUE w związku z art. 218 ust. 6 TFUE.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Zmiany te nie mają charakteru spornego i wszystkie umawiające się strony, w tym wszystkie poszczególne państwa członkowskie, które są stronami umowy, je popierają.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy

- **Ocena skutków**

W związku z koniecznością podjęcia działań politycznych umożliwiających UE, jako umawiającej się stronie umowy z Bonn, jak najszybsze negocjowanie zmian tej umowy i głosowanie nad nimi na posiedzeniu umawiających się stron w dniach 9–11 października 2019 r. oraz zatwierdzenie ich na posiedzeniu ministerialnym w dniu 11 października 2019 r., zrezygnowano z formalnego procesu oceny skutków. To proporcjonalne podejście jest również uzasadnione, ponieważ oczekuje się, że zmiany umowy z Bonn będą miały jedynie pozytywne skutki gospodarcze, społeczne i środowiskowe.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy

- **Prawa podstawowe**

Wniosek jest spójny z traktatami UE i z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Zmiany umowy z Bonn nie będą miały żadnego negatywnego wpływu na budżet Unii.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Nie dotyczy

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy Zob. sekcja poniżej.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Jedyny artykuł wniosku zawierający przepisy materialne przewiduje upoważnienie Komisji przez Radę do zawarcia w imieniu Unii przewidywanych zmian umowy z Bonn dotyczących rozszerzenia zakresu przedmiotowego umowy w odniesieniu do załącznika VI do konwencji MARPOL oraz przystąpienia do umowy Królestwa Hiszpanii.

Najnowszą wersję przewidywanych zmian przedstawiono w załącznikach do decyzji i można ją podsumować w następujący sposób:

„Zmiana MARPOL”

Umawiające się strony umowy z Bonn starają się wykorzystać procedury i systemy lotniczego monitorowania zanieczyszczenia olejami ustanowione w ramach umowy w celu rozszerzenia

ich o nadzór związany z monitorowaniem zgodności emisji ze statków. W ten sposób umawiające się strony będą mogły w pełni wykorzystać zasoby wykorzystywane już do lotniczego monitorowania i nadzoru w przypadku wycieków ropy naftowej i stworzyć podstawę całościowego monitoringu środowiska Morza Północnego i jego pobliskich rejonów.

Przyjęcie decyzji o zawarciu zmiany dotyczącej przedłużenia mandatu umowy z Bonn w odniesieniu do załącznika VI do konwencji MARPOL poprawiłoby wspólny nadzór, monitorowanie i zgłaszanie emisji ze statków w strefie Morza Północnego. Takie skoordynowane działanie w ramach umowy przyczyniłoby się do zmniejszenia ryzyka dla środowiska morskiego oraz interesów państw nadbrzeżnych i Unii.

„Zmiana dotycząca Hiszpanii”

Zmiana ta rozszerza zakres geograficzny umowy, tak aby obejmowała obszar między strefą mieszczącą się w zakresie wspólnej odpowiedzialności Francji i Zjednoczonego Królestwa a nową strefą odpowiedzialności Hiszpanii w celu zlikwidowania wszelkich luk między starą granicą wynikającą z umowy z Bonn a nową strefą odpowiedzialności Hiszpanii. Francja wyraziła zgodę na wprowadzenie w stosunku do niej nowej strefy odpowiedzialności. Włączając Zatokę Biskajską do obszaru objętego umową z Bonn, umawiające się strony zapewniają objęcie głównej drogi komunikacyjnej w Europie łączącej Morze Północne z Morzem Śródziemnym wspólnie skoordynowanym systemem zarządzania gotowością i reagowaniem.

2020/0205 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

zatwierdzająca zmiany Umowy o współpracy w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczeniu Morza Północnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi („umowy z Bonn”) w odniesieniu do rozszerzenia jej przedmiotowego i geograficznego zakresu stosowania

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 191 ust. 4 i art. 196 ust. 1 lit. c) w związku z art. 218 ust. 6 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Umowa o współpracy w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczeniu Morza Północnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi (zwana „umową z Bonn”)[4] została zawarta przez Europejską Wspólnotę Gospodarczą decyzją Rady 84/358/EWG[5] i weszła w życie w dniu 1 września 1989 r. Umowę z Bonn zmieniono w 1989 r. Zmiany te zostały zatwierdzone decyzją Rady 93/540/EWG[6] i weszły w życie w dniu 1 kwietnia 1994 r.

(2) W dniu 7 października 2019 r. Rada upoważniła Komisję do prowadzenia w imieniu Unii negocjacji dotyczących zmian w zakresie przedmiotowym i geograficznym umowy z Bonn.

(3) Zgodnie z art. 16 ust. 1 umowy z Bonn umawiające się strony rozważyły propozycję zmiany umowy w celu rozszerzenia zakresu jej stosowania, aby poprawić współpracę w zakresie nadzoru w odniesieniu do wymogów określonych w załączniku VI do Konwencji o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki („konwencja MARPOL”)[7]. Umawiające się strony wzięły również pod uwagę zmiany umowy z Bonn i załącznika do tej umowy w związku z przystąpieniem do niej Hiszpanii zgodnie z art. 20 umowy.

(4) Zgodnie z decyzją Rady Komisja wzięła udział w negocjacjach dotyczących wspominanych zmian umowy z Bonn, które przyjęto jednogłośnie w drodze dwóch decyzji podjętych na trzydziestym pierwszym posiedzeniu umawiających się stron umowy z Bonn mającym miejsce w Bonn w dniach 9–11 października 2019 r.

---

[4] Umowa o współpracy w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczeniu Morza Północnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi (umowa z Bonn) (Dz.U. L 188 z 16.7.1984, s. 9).

[5] Decyzja Rady 84/358/EWG z dnia 28 czerwca 1984 r. dotycząca zawarcia Umowy dotyczącej współpracy w dziedzinie postępowania w przypadkach zanieczyszczenia Morza Północnego olejami i innymi substancjami niebezpiecznymi (Dz.U. L 188 z 16.7.1984, s. 7).

[6] Decyzja Rady 93/540/EWG z dnia 18 października 1993 r. zatwierdzająca niektóre zmiany do Umowy o współpracy w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczeniu Morza Północnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi (umowa z Bonn) (Dz.U. L 263 z 22.10.1993, s. 51).

[7] Międzynarodowa konwencja o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki podpisana w Londynie w dniu 2 listopada 1973 r., uzupełniona protokołem z dnia 17 lutego 1978 r.

(5) Należy zatwierdzić w imieniu Unii Europejskiej przedmiotowe zmiany umowy z Bonn,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym zatwierdza się w imieniu Unii zmiany Umowy o współpracy w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczeniu Morza Północnego olejami i innymi substancjami szkodliwymi (umowa z Bonn) dotyczące rozszerzenia jej zakresu przedmiotowego i geograficznego, które zostały przyjęte przez umawiające się strony podczas trzydziestego pierwszego posiedzenia w dniach 9–11 października 2019 r. w Bonn.

Tekst zmian został przedstawiony w dwóch decyzjach przyjętych przez umawiające się strony, załączonych do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Komisja Europejska została upoważniona do złożenia, w imieniu Unii Europejskiej, instrumentu zatwierdzenia przewidzianego w art. 16 umowy, w celu wyrażenia zgody Unii Europejskiej na związanie się tymi zmianami.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia[8].

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

[8] Data wejścia w życie zmian zostanie opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* przez Sekretariat Generalny Rady.